

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان

معاونت آموزشی

دانشکده دندانپزشکی خرم آباد

دفتر توسعه آموزش پزشکی

آموزش پژوهش (۵)

آموزش سابمیت مقاله وهرآنچه که باید درموردش بدانید

سابمیت به معنای ارسال یک مقاله به یک مجله برای بررسی و داوری می‌باشد (به متن نوشته شده شما که هنوز منتشر نشده‌است منیواسکرپت گفته میشود اما به دلیل رایج بودن استفاده از کلمه مقاله به جای منیواسکرپت ما در این آموزش از کلمه مقاله استفاده میکنیم). پس از این که نوشتن یک مقاله به پایان رسید، زمان آن است که نویسنده، مجله‌ای مناسب برای انتشار مقاله‌ی خود پیدا کند و محصول پژوهش خود را با دیگران به اشتراک بگذارد. یک مقاله بدون چاپ شدن در یک مجله‌ی معتبر، عملاً با یک متن بی‌ارزش تفاوتی ندارد؛ درواقع مقاله‌ی چاپ‌نشده مثل تابلو نقاشی است که در هیچ گالری نقاشی در معرض دید قرار نگرفته و پیام خود را به دیگران منتقل نکرده است.

فرایند سابمیت باعث می‌شود مقاله‌ی شما توسط داوران متخصص در آن زمینه، مورد بررسی و قضاوت قرار بگیرد و میزان اعتبار آن مشخص شود. در نهایت هم یا توسط مجله پذیرفته (Accept) می‌شود یا رد (Reject) گاهی هم نیاز است که ایرادات داوران را اصلاح کنید (Revise)، تا مقاله‌ی شما منتشر شود. در ادامه به مراحل سابمیت کردن یک مقاله در یک ژورنال پرداخته می‌شود.

مراحل سابمیت مقاله (submission)

○ انتخاب مجله

اولین مرحله پیدا کردن یک ژورنال مناسب است. این مرحله بسیار مهم است؛ زیرا می‌توان گفت میزان اعتبار یک مقاله با توجه به مجله‌ای که در آن چاپ شده است مشخص میگردد. برای انتخاب ژورنال، باید به نکات و موارد متعددی دقت کنید. اولین و مهمترین مورد این است که عنوان مقاله‌ی شما باید در حیطه‌ی کاری (Scope) آن ژورنال قرار گرفته باشد و زبان مقاله‌ی شما هم متناسب با آن ژورنال باشد (مثلاً برخی مجلات فقط مقالات فارسی را چاپ می‌کنند). معمولاً ژورنال‌ها، یک حیطه‌ی کاری دارند و مقالات با موضوعات مشخصی را منتشر می‌کنند؛ که در سایت مجلات به این حیطه‌ها اشاره می‌شود. اگر مقاله‌ی شما در اسکوپ یک ژورنال نباشد، قطعاً رد خواهد شد؛ پس وقت خود را بیهوده هدر ندهید و مقاله‌ی خود را برای این ژورنال‌ها ارسال نکنید. همچنین برخی از ژورنال‌ها از خوانندگان هزینه‌ای دریافت می‌کنند تا مقالات خود را در اختیار آن‌ها بگذارند که به آنها ژورنال‌های دارای دسترسی محدود (Close access) گفته می‌شود.

در صورتی که برخی دیگر دارای دسترسی آزاد (Open access)، هستند؛ یعنی به صورت رایگان، مقالات خود را در اختیار خوانندگان قرار می‌دهند. معمولاً مجلات Open access مخاطب بیشتری دارند؛ بنابراین با انتشار مقاله‌ی شما در چنین ژورنال‌هایی، احتمال ارجاع (Citation) به مقاله‌ی شما، افزایش می‌یابد؛ که باعث افزایش اعتبار شما و مقاله‌تان می‌شود. برخی از ژورنال‌ها برای انتشار مقالات از نویسندگان آن هزینه‌ای دریافت می‌کنند. در صورتی که برخی دیگر رایگان هستند؛ اگر نمی‌توانید یا نمی‌خواهید هزینه‌ای پرداخت کنید به دنبال ژورنال‌های رایگان باشید. البته این را هم در نظر بگیرید که ژورنال‌های رایگان، معمولاً سخت‌گیرتر هستند. برای رتبه‌بندی مجلات معیارها و شاخص‌های مختلفی تعیین شده است. یکی از آنها ضریب تأثیر یا Impact factor (IF) می‌باشد؛ که فقط برای مجلات ISI مشخص می‌شود. هر چه این ضریب بیشتر باشد، یعنی آن ژورنال اعتبار بیشتری دارد. البته معمولاً ژورنال‌های با ایمپکت فاکتور بالا، در انتخاب مقالات سخت‌گیرانه‌تر عمل می‌کنند؛ بنابراین تنها در صورتی که از بالا بودن کیفیت مقاله‌ی خود مطمئن هستید، مقاله‌ی خود را در این ژورنال‌ها سابمیت کنید. شاخص‌های دیگری مثل شاخص SJR و امتیاز چارک (Quartile Score) هم هستند که می‌توانید از آنها هم در انتخاب ژورنال‌ها کمک بگیرید.

○ خواندن راهنمای نویسندگان

دومین مرحله، خواندن راهنمای نویسندگان ژورنال انتخاب‌شده است. ژورنال‌ها معمولاً الگوی خاصی برای قسمت‌های مختلف مقاله تعیین می‌کنند، که با ژورنال‌های دیگر متفاوت است؛ هرچند ژورنال‌هایی هم وجود دارند که خیلی سخت نمی‌گیرند! بنابراین این تغییرات والگوهای خواسته‌شده در راهنمای نویسندگان، حتماً باید بر مقاله اعمال شود و سپس سابمیت انجام گیرد. این الگوها می‌تواند شامل استایل مربوط به رفرنس‌ها، فرمت و محل قرارگیری نمودارها و جداول، کیفیت و اندازه‌ی اشکال، اندازه و نوع فونت قسمت‌های مختلف، تعداد کلمات چکیده، فرمت چکیده (ساختارمند بودن یا بدون ساختار بودن)، مواردی که باید در قسمت‌های مختلف مقاله حتماً ذکر شود، الگوی نوشتن صفحه‌ی عنوان و مواردی از این دست باشد. این موارد حتی ممکن است بر اساس نوع مطالعه‌ی شما هم متفاوت باشد، یعنی برخی ژورنال‌ها برای هر نوع مطالعه (توصیفی، مداخله‌ای و...) یک ساختار مشخص تعیین کرده‌اند. اگر فرمت مقاله‌ی سابمیت شده برای ژورنال، طبق الگوی آن نباشد مقاله‌ی شما رد خواهد شد.

برخی ژورنال‌ها Format-free submission هستند؛ یعنی شما می‌توانید فرمت اولیه‌ی مقاله‌ی خود را، بدون نیاز به تغییر خاصی، در ژورنال سابمیت کنید (البته معمولاً این ژورنال‌ها هم یک الگوی کلی برای مقاله در نظر می‌گیرند). در این صورت ممکن است پس از داوری ایراداتی از آن گرفته شود که شما باید مقاله را طبق نظرات داوران ویرایش و سپس دوباره برای ژورنال ارسال کنید. این نوع ژورنال‌ها، کار نویسندگان را خیلی راحت می‌کنند؛ زیرا در صورتی که ژورنال از مقاله‌ی ارسال‌شده خوشش نیامد و آن را ریجکت کرد، زحمت و زمان نویسندگان برای اعمال الگوی راهنمای نویسندگان هدر نرفته است. راهنمای نویسندگان در واقع شبیه به راهنمای استفاده از ابزارهای برقی می‌باشد! همانطور که اگر فردی می‌خواهد به درستی از وسیله‌ی برقی‌اش استفاده کند باید راهنمای همراه آن وسیله را بخواند تا وسیله خراب نشود یا آسیب نبیند، خواندن راهنمای نویسندگان هم برای این که مقاله به علت الگو، توسط ژورنال ریجکت نشود، ضروری است. بنابراین راهنمای نویسندگان را حتماً با دقت بخوانید و تک تک موارد گفته‌شده را بر مقاله‌ی خود اعمال کنید.

○ ثبت‌نام و Log in

مرحله‌ی سوم ثبت‌نام و ایجاد یک پروفایل شخصی (User) در آن ژورنال است؛ تا بتوانید از طریق آن موارد لازم برای سابمیت مقاله را انجام دهید. همچنین پیگیری‌های بعدی مثل ویرایش مقاله نیز از همین شیوه، قابل انجام است. برخی ژورنال‌ها log in with

ORCID ID ورود از طریق آیدی ارکید (هم دارند، که می‌توانید از طریق آن وارد User خود شوید.

○ روند سابمیشن

مرحله‌ی چهارم همان سابمیت مقاله است. در سایت ژورنال‌ها، قسمتی با این عنوان وجود دارد که با کلیک بر روی آن، به صفحه‌ی مربوط به سابمیشن هدایت می‌شوید. یک راهنمای دیگر هم معمولاً در ژورنال‌ها وجود دارد که راهنمای سابمیشن نامیده می‌شود. در این راهنما راجع به مراحل مختلف سابمیت توضیح داده شده است. با خواندن آن روند ارسال مقاله به مجله را فرامی‌گیرید و می‌توانید آسانتر و سریعتر آن را انجام دهید.

سابمیشن در ژورنال‌های مختلف، مراحل و روند متفاوتی دارد. اما به طور کلی طی این روند، از شما اطلاعاتی در مورد مقاله مثل نوع مطالعه، عنوان، چکیده، کلمات کلیدی، نام و ایمیل نویسندگان و... خواسته می‌شود. در یک قسمت از این روند، فایل مقاله که طبق فرمت ژورنال آماده شده است باید آپلود شود. البته گاهی لازم است فایل‌های دیگری هم آپلود شوند؛ مثلاً برخی از ژورنال‌ها برای کورسازی داوران، از نویسنده می‌خواهند نام نویسندگان و افیلیشن آن‌ها را در فایل جداگانه‌ای

به نام صفحه‌ی عنوان (Title page) قرار بدهند و آن را همراه با مقاله‌ی بدون نام نویسندگان بفرستند. همچنین برای برخی ژورنال‌ها، نیاز است که نامه‌ی پوششی (Cover letter) یا نامه به سردبیر نوشته شود یا فرمی مبنی بر رضایت و تأیید تمامی نویسندگان در سایت ژورنال قرار می‌گیرد که آن هم باید پر شود؛ در نهایت این فایل‌ها هم باید در محل تعیین‌شده در سایت ژورنال آپلود شوند. با زدن کلید سابمیت کار سابمیشن به پایان می‌رسد. پس از سابمیشن شما باید منتظر نظر ژورنال در مورد مقاله‌تان بمانید. به صورت کلی سابمیت، به ۳ حالت می‌تواند منتهی شود که در ادامه به توضیح مختصری در مورد آن‌ها پرداخته می‌شود.

○ سرنوشت مقاله پس از سابمیت

❖ عدم پذیرش یا Reject

در این حالت ژورنال به دلایل مختلفی تمایلی به انتشار مقاله‌ی شما ندارد. در این صورت پس از دریافت پیام مبنی بر عدم پذیرش مقاله‌تان، می‌توانید برای سابمیت آن در ژورنالی دیگر اقدام کنید.

❖ پذیرش یا Accept

بهترین خبری است که هر نویسنده‌ای آرزوی شنیدنش را دارد! در این حالت، که معمولاً برای مقالات بسیار باکیفیت رخ می‌دهد، مقاله از نظر داوران ژورنال مشکلی ندارد و در نهایت توسط ژورنال منتشر خواهد شد.

❖ ویرایش یا Revise

گاهی داوران ژورنال از برخی قسمت‌های مقاله ایراد می‌گیرند و از نویسنده می‌خواهند که ایرادات را اصلاح کند و مقاله‌ی اصلاح‌شده را، که به آن Revised manuscript می‌گویند، دوباره برای مجله بفرستد. در این صورت اصلاحات مورد بررسی قرار می‌گیرند و مجدد در مورد مقاله تصمیم‌گیری می‌شود. باید با دقت و طبق کامنت‌های داوران، ایرادات را اصلاح نمایید. همچنین ممکن است داوران یا سردبیر مجله، سوالاتی از شما بپرسند که باید به درستی به آن‌ها پاسخ بدهید.

چطور مجله مناسب برای ارسال مقاله‌مان پیدا کنیم؟

از روش‌های مختلفی می‌توان برای پیدا کردن یک ژورنال مناسب برای انتشار مقاله استفاده کرد. ساده‌ترین آن کمک گرفتن از اساتید یا دوستان آشنا به این حیطه می‌باشد. همچنین اکثر دانشگاه‌های علوم پزشکی، مجله یا مجلاتی دارند که می‌توان مقالات را در آن‌ها سابمیت کرد و معمولاً هم رایگان می‌باشند. در غیر این صورت می‌توان از سایت‌های منبع‌یاب استفاده کرد. یکی از این سایت‌ها، [سامانه](#)

منبع یاب وزارت بهداشت است؛ که در آن می‌توانید حیطه‌ی مقاله‌ی خود را سرچ کنید. همچنین می‌توانید فیلترهایی مبنی بر رایگان بودن یا نبودن مجلات و... هم اعمال کنید. در نهایت مجلات مرتبط به شما نشان داده خواهد شد.

چند نکته مهم در مورد سابمیت مقاله

باید بدانید که ترتیب نویسندگان پس از سابمیت مقاله قابل تغییر نمی‌باشد؛ بنابراین در هنگام وارد کردن نام و مشخصات نویسندگان، ترتیب درست و از قبل تعیین شده را رعایت نمایید. همچنین با دقت زیادی ایمیل و نام نویسندگان را وارد کنید؛ زیرا ممکن است ژورنال ایمیلی مبنی بر تأیید مقاله، به نویسندگان بفرستد.

- در انتخاب ژورنال بسیار دقت نمایید و رای پیدا کردن یک ژورنال خوب وقت بگذارید.
- هرگز نباید یک مقاله را به چند ژورنال ارسال کنید؛ زیرا این کار غیر اخلاقی است. بلکه باید منتظر نظر یک ژورنال بمانید، در صورتی که مقاله‌ی شما از سوی آن ژورنال ریجکت شد، می‌توانید برای سابمیت در ژورنالی دیگر اقدام کنید.
- هیچ‌گاه بدون رضایت سایر نویسندگان، اقدام به سابمیت مقاله در یک مجله نکنید. برای ارسال یک مقاله لازم است که تمامی نویسندگان موافق باشند. برای این منظور معمولاً ژورنال‌ها از نویسنده می‌خواهند که قسمتی تحت عنوان تضاد منافع (conflict of interests) به مقاله‌ی خود اضافه کند.
- اگر برای چاپ مقاله عجله ندارید، می‌توانید از ژورنال‌های معتبرتر و با ضریب تأثیر (Impact factor) بالاتر شروع کرده و شانس خود را برای سابمیت در چنین ژورنال‌هایی امتحان کنید. در صورتی که زمان زیادی برای چاپ ندارید، از ژورنال‌هایی متناسب با سطح مقاله‌ی خود استارت بزنید.
- برای سابمیت مقاله در برخی ژورنال‌ها، نیاز به ORCID کد است. برای گرفتن این کد به [سایت اُرکید](#) مراجعه و در آن ثبت‌نام کنید. سپس کد منحصر به فردی دریافت خواهید کرد که به آن اُرکید آیدی گفته می‌شود.
- در هنگام نوشتن نامه به سردبیر یا cover letter، قوانین و اصول مربوط به آن را رعایت کنید.
- اگر می‌خواهید مقاله‌ی فارسی خود را به انگلیسی (یا زبان‌های دیگر) ترجمه کنید، حتماً اصول مربوط به این زبان را رعایت کنید. اگر در ترجمه مهارتی ندارید، این کار را به یک مترجم کاربلد بسپارید. اگر هم مهارت شما در حد متوسطی قرار دارد، پس از ترجمه‌ی مقاله، نظر یک فرد متخصص را راجع به آن بپرسید.
- در نوشتن مقاله‌ی خود، اصول اخلاقی از جمله سرقت ادبی/علمی (Plagiarism) را رعایت کنید. زیرا ژورنال‌ها از نرم‌افزارهای پیشرفته‌ای برای بررسی سرقت علمی ادبی استفاده می‌کنند و در صورت محرز شدن این تخلف، ممکن است نه تنها مقاله‌ی شما ریجکت شود؛ بلکه حتی اسم شما در لیست سیاه (Black list) آن ژورنال قرار بگیرد. به این معنی که آن ژورنال دیگر هیچ‌کدام از مقالات شما را برای انتشار قبول نخواهد کرد.
- همچنین مواردی مثل ساختن داده‌های جعلی (Data fabrication)، دستکاری داده‌ها (Data falsification)، هم از جمله جرایمی هستند که ژورنال‌ها روی آن‌ها دقت وجدیت زیادی دارند.

تهیه شده در دفتر توسعه آموزش دانشکده دندانپزشکی خرم آباد

بهمن ۱۴۰۱